

VILÁGOS SÁG

H.ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

32. SZÁM

Kolozsvár munkássága nagy lendülettel valószínűleg meg az országos szakszervezeti kongresszus határozatait

A falusi származású munkások ott lesznek a földosztásnál, hogy sem a román, sem a magyar földművest ne érje károsodás

KOLOZSVÁR, február 9. A Szakszervezeti Tanács csütörtöki értekezletén az országos szakszervezeti kongresszus határozatait értelmében megvitatták az egyes szakszervezetek átcsoportosítását. A Fémiparosok és az Építőmunkások Szakszervezete közös szakszervezeti szövetségbe olvasztandó össze, a városi tisztviselők viszont külön szakszervezetet alkotnak,

az állami köztisztviselők hasonlóan, az egyetemi tanárok és egyetemi alkalmazottak pedig a Tantestületi Alkalmazottak Szakszervezetébe kell hogy beolvadjanak.

Általában minden nagyobb gyár munkássága önálló gyári alcsoportját képezi annak a szakszervezetnek, amelyhez a gyár többségét kitevő munkásság tartozik.

vissza, a gyár mint közhasznú üzem a Szakszervezeti Tanács gondnoksága alá kell, hogy kerüljön, s erre nézve lépéseket kell tenni a városi tanácsnál. A Szakszervezeti Tanács elismerését fejezte ki a gépipari szakiskola kezdeményezéséért, s elhatározta, hogy a gyár helyreállítási munkálataira a gépipari diákság mellé mozgósítja a munkásságot is. A szakiskolának arra a kívánságára, hogy a Szakszervezeti Tanács egy szociológiát tanító tanárt nevezzen ki, úgy határozott, hogy ilyen tanár híján, a szakszervezetek szociológiai műveltségű vezetői közül küld majd előadókat. Hasonlóan a szakszervezetek vezetői közül küld ki előadókat a tanonciskolákba is, hogy a szakszervezeteket ismertető tantárgyból oktatást adjanak az iparos tanoncoknak.

erdélyben még nem alakult meg. A Szakszervezeti Tanács felhívta a Nőbizottságot, hogy haladéktalanul kezdje meg a háztartási alkalmazottak megszervezését, annál is inkább, mivel a kolozsvári házmesterek máris önálló szakszervezet alakítására kértek támogatást. A házmesterek azonban szintén a háztartási alkalmazottak szakszervezetébe tartoznak s szervezkedésüket ilyen irányba kell elkezdeniük.

A Szaktanács tükársága bejelentette, hogy „Szakszervezeti Élet” címen a szakszervezetek lapja hamarosan megjelenik, előbb hetenként, később pedig naponként. Végül elhatározta az értekezlet, hogy újabb cipőmennyiséget, főként pedig férfi-cipőket igényel a Dermatától, és ezután csak egyetlen üzlet árulhatja a szakszervezeti cipőutalványokra kiszolgálható cipőket. Más cipőárút ez az üzlet egyáltalán nem tarthat és nem árulhat. Így elkerülhető lesz az, hogy az utalványra kiadásra kerülő cipőkkel üzérkedés folyjék.

Nagy István

A szakszervezetek a falvak segítségére sietnek

A Szakszervezeti Tanács utasította a szakszervezeteket, hogy írják össze azokat a munkásokat, akik nem régen szakadtak el a falutól és értenek a mezőgazdasági munkához. Ezeket a munkásokat a Szakszervezeti Tanács a tavaszi mezőgazdasági munkálatok idejére szabadságoltatja, hogy hazatérhessenek falujukba, segíteni a bevételienül maradt földek megművelésénél és segítségére legyenek a falunak a földosztásnál is. Így örködjenek afelett, hogy sem a román, sem a magyar földműveseket ne érje mellőzés a földek szétosztásánál. A Szakszervezeti Tanács megállapította: a földosztás a mezőgazdasági többtermelés, illetve a termelés fokozása érdekében is szükséges. Az elmenekült, vagy a vetést szabotáló földbirtokosok földje tavaszra a földművesek dolgos keze alá kell hogy kerüljön.

zók egyéneket vehetnek fel, s csak román nyelven tehetnek felvételi vizsgákat. Ez a szellem a lettint fasiszta rezsimre olyannyira megnyomóító s munkásokat, tisztviselőket utcára dobó nyelvvizsgák rendszerét próbálja ismét meghonosítani.

A Szakszervezeti Tanács csodálkozását fejezte ki afelett, hogy a Plugarii hogyan adhatott helyet egy ilyen sovíniszta szellemű közleménynek.

E nagyhorderejű elvi határozat után a szakszervezetek kiküldöttjei a Gyufagyár helyzetét vitálták meg. Elhatározták, hogy mivel a Gyufagyár régi tulajdonosai máig sem tértek

Megalakul a Háztartási Alkalmazottak Szakszervezete

Az országos szakszervezeti kongresszus hiányolta, hogy a háztartási alkalmazottak szakszervezete Észak-

Stettin irányában bontakozik ki az új szovjet támadás

MOSZKVA, február 9. A szovjet tudósító iroda jelenti: Keletporoszországban igen szíves harcok után elfoglaltuk a Königsbergiől délre fekvő Kreuzburgot több más helységgel együtt.

A Stettin környéki Stargardtól délkeletre csapataink elfoglalták Reth és Bornstein városokat több mint 100 más helységgel együtt. Ezek között van Riechenau és Gottberg is. Február 7-én ebben a körzetben több mint 1800 német foglyot ejtettünk. Beroszlotól délkeletre tovább szélesítettük az Odera nyugati partján lévő hídfőket. E támadások során több helységet foglaltunk el, köztük Marienau, Putsch és Köchen helységeket, valamint Lorenzdorfot.

Krakától délnyugatra csapataink folytatták támadásaikat az erdős és hegyes nehéz terepen, melynek során több mint 40 községet foglaltak el.

Budapest nyugati részén tovább tartott a bekerített ellenség megsemmisítésére irányuló harc. Csapataink több háztömböt foglaltak el és február 7-én 3500 ellenséges katonát ejtettek foglyul.

Február 7-én az összes arcvonalon 146 német harckocsit és 30 repülőgépet semmisítettünk meg.

LONDON, február 9. A Stettintől délkeletre fekvő térségből heves harcokat jelentenek a németek. Ugyancsak bejelentette a német hadijelentés, hogy a Frankfurtól 25 kilométerre délre, az Odera partján fekvő Fürstenbergnél a szovjet csapatok hídfőt létesítettek a folyón. Moszkvából ezeket a híreket meg nem erősítették meg.

Konyev tábornagy legutóbbi sikereivel már csupán 20 kilométerre van a Csehszlovákiai Nemetszagtól elválasztó Óriás-hegységtől.

Szabadonbocsátott magyar hadifoglyok utaznak át Kolozsváron

KOLOZSVÁR, február 9. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint városunkon már két hazatele igyekvő nonved hadifoglyó-csoport haladt át. A hadifoglyokat a tóksányi foglyolaborból engedték szabadon. Jele teg az a helyzet — a hadifoglyok elbocsátása szerint —, hogy a 18 éves fiatalabbak és az 50 évnél idősebbek jöhetnek haza. Másról szerint ugyan-

gy jártak el Lengyelországban lévő hadifoglyolaborokból is, ahol székelytörzsi foglyok voltak. Tegnap 22 hajdumegyeri foglyot utazott át Kolozsváron, akik valamennyien a városi népkonyhán kaptak ebédet. Ez előtt egy héttel indultak utnak. Mindössze 10-12 kilométert jöttek gyalog, az ut többi részét vonaton tet-

ték meg. A lakosság mindenütt élelmet adott fel a vonatra. A foglyotáborban a banasmód jó volt, hetenkint kétszer tartottak. A betegeket rendszeresen kórházba utalták. Ugyancsak a foglyok elbocsátása szerint velük együtt indult utnak egy 400 főből álló csoport is. Ezek azonban a Maros mellett végig, Aradon át haladnak hazafele.

A tisztogató bizottságok ezután enyhébben bírskodnak a megtévedt kismemberek fölött

A Szakszervezeti Tanács ezután a kongresszus utasításai értelmében foglalkozott a tisztogató bizottságok eddigi munkájával. Megállapította, hogy jogos volt az a szigor, amellyel eddig bírálták el az eléjük kerülő eseteket, de ezután a kismembereket, különösen pedig a munkásokat — ha csak nem vittek tudatos vezető vagy bizalmi szerepet a fasiszta vagy félfasiszta pártokban és szervezetekben — enyhébben kell elbírálni, nem a könyörületességtől vezetve, hanem a többtermelés szükségének szempontjából. Lehetővé kell tenni, hogy a leirvezetett kismemberek becsületes munkájukat a többtermelésben előjárva s a demokratikus mozgalomért való cselekedeteikkel javíthassák ki.

A Szakszervezeti Tanács ennek érdekében az eleje kerülő tettebezőseket is ebben az engedékeny szellemen fogja elbírálni s a tisztogató bizottságok határozatainak enyhítését az országos szakszervezeti kongresszus amnesztíciájaként alkalmazza.

A továbbiakban a Szakszervezeti Tanács utasította a CFR munkások szakszervezetét, hogy ereyiesen utasítsa vissza a CFR torgalmi igazgatóságának a Plugarii január 31-iki számában közzétett közleményét, mely szerint a CFR kolozsvári és nagyváradi közép- és alsóoktó vasúti iskoláiba csak román szülőktől származ-

HIREK

Szakszervezet

a címe a kolozsvári munkásság új folyóiratának. A szakszervezeti mozgalom elméleti és gyakorlati kérdéseivel a megnem-alakuló osztályharc szellemében foglalkozó folyóiratnak, ma egészen rendkívüli jelentősége van. Október 11-e óta az idevágó szakszervezetek meghuszosozták taglétszámukat és hasonló a helyzet más városokban is. Olyan munkástömegek kerültek be az Egyesült Szakszervezetekbe, amelyek az elmúlt nyolc esztendő fasiszta örökségének idejében többé-kevésbé ki voltak téve a jobboldali reakció befolyásának, de olyanok is, akik még sohasem voltak szakszervezeti tagok.

Az új folyóirat a magukratalált és új demokratikus berendezésért harcoló tömegek mozgalmában, de különösen a szakszervezeti vezetőségek munkájában, fontos nevelő és utmutató szerepet tölt be.

Jordáky Lajos a szakszervezeti mozgalom jelentőségéről, Goldberger Miklós a szakszervezeti kongresszusáról, Veress Pál a termelés fokozásáról, Lakatos István a fasiszmus kiküszöböléséről ír cikkeket az új folyóiratban, Zaslowski a Szovjetunióról, N. Ratikov a Szovjetunió szakszervezeti mozgalmáról tájékoztat, Silviu Brucan a sztahanovizmust ismerteti. Somlyai László két közgazdasági írása, Homonnay Hugó világpolitikai tájékoztatója, Balogh Edgár Lenin-cikke teszi az új folyóiratot változatosan gazdaggá.

A „Szakszervezet” eleven bizonyítéka a kolozsvári munkásmozgalom pezsgő életrejeének s a vezetők széleskörű érdeklődésének és kellő szakmai felkészültségének.

KI TUD CSAP ZOLTÁN karp. ővezetőről, aki a szamosfalvi IX. légvédelmi géppályus ütegénél volt a Szombathelyre vitték. Ha valaki tud róla, értesítse özv. édesanyját, Apafi-utca 36 sz. alatt. Gr.

ORVOSI HIR. Dr. Heller József fogászati klinikai orvos rendeléseit megkezdte, Kosuth Lajos-utca 5. sz. I. emelet. Rendel. d. u. 3-6-ig.

Internálással büntetik az előírásokat be nem tartó pékeket. A városi közellátási hivatal a fogyasztó közönség tudomására hozza, hogy a pékségekben egységes buzalisztból készült, kilogrammonként 3 pengős kenyér és finomlisztből készült 4-4 és féldeka súlyban 40 filléres zsemlye kerül forgalomba. Fenti árak és minőségek betartását a legszigorúbban ellenőrzik s a kihágást elkövető pékségeket lezárással vagy internálással büntetik.

A KERESKEDŐK TISZTOGATÓ BIZOTTSÁGA felszólítja az összes kolozsvári kereskedőket, ügynökségeket és áruközvetítőket foglalkozó cégeket, hogy a tisztogató bizottság nyilatkozat-ürlapjának átvétele végett saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek a Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Malinovszki-tér 12) a Kereskedők Egyesülete irodájában munkanapokon d. e. 9-13 óráig. A nyilatkozat beadásának legkésőbbi határideje 1945 február 19. A nyilatkozat beadásának elmulasztása súlyos következményeket vonhat maga után.

ELŐADÁS ERDÉLY VILLAMOSÍTÁSÁRÓL. A Műszaki Szakszervezetének szokásos vasárnapi értekezletén vasárnap fél 11 órakor az Iparműzeum (Malom-u. 35) előadótermében Dávid János mérnök tart előadást „Erdély villamosítása” címmel.

HUSHAGYOKEDDI BÁL. A Népvédelmi Egyesület február 13-án este 7 órai kezdettel, reggelig tartó bált rendez a Diákház zenetermében. A jó szórakozást, hangulatot biztosítja a Rendezőség.

A tانتestületi alkalmazottak és altisztek vasárnap 3 órakor gyűlést tartanak a Kismester-utcai iskolában.

TANCOS TEADÉLUTAN. A Gyopár Turista Egyesület vasárnap fél 3 órai kezdettel az egyesület helyiségében (Tordai-ut 24) táncos teadélután rendez. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

HALALOZÁSI HIR. Id. Gyulai Lajosné Máv. fűkalauz felesége elhunyt. Temetése f. hó 10-én délután 2 órakor a temetői kápolnában. 3323

KÖSZONETNYILANÍTÁS. Hálás köszönetet mondok mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem temetésén résztvettek és részvétükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Özv. Demény Zoltánné. 3287

ELJEGYZÉSI HIR. Blau Ernő Dermata Művek alkalmazottja és Rosenberg Edith népközösségi tisztviselőnő megtartották eljegyzésüket: Minden külön értesítés helyett.

KÖSZONETNYILVANÍTÁS. Hálás köszönetet mondok mindazoknak, kik Szilágyi István vendéglős temetésén résztvettek és fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. 3285

Buza László a nemzetek szövetségéről a Szovjetunióban

KOLOZSVÁR, február 9. Vasárnap kerül sor az ARLUS — a Szovjetunió barátainak egyesülete — megalakulására. Ezt megelőzően tegnap délután tartotta meg szabadegyetemi előadását a Szovjetunióról Buza László egyetemi tanár a Diákház zenetermében. A termet zsúfolásig töltötte meg a nagyszámú, mintegy ötszázfőnyi hallgatóság. Megnyugtató érzés volt látni a szovjet kérdések iránt érdeklődő szépszámu hallgatóságot. Közvetlenül az ARLUS megalakulása előtt sokatigéző esemény volt a tegnapi előadás.

— A Szovjetunió közjogi berendezéséről éppen úgy, mint általában egyéb viszonyairól is igen keveset tudott eddig a magyar közönség. — mondotta előadása kezdetén Buza László. Az elhangzott előadás a Szovjetunió államszervezeti berendezését és ezzel együttesen a nemzetiségi kérdés megoldását részletezte a hallgatóság előtt. A Szocialista Szovjet Közlársaságok Uniójának jelenleg is fennálló alakját az 1922 december 30-i egyezmény hozta létre. Eddig az időpontig az Orosz

Szocialista Föderatív Szovjetköztársaság hivatalos elnevezést viselő Szovjetunió olyan részekből állott, melyek Moszkvával külön szerződéseket kötve csatlakoztak a föderációhoz. A fenti időponttól kezdve azonban az Unió azon az általános egyezményen nyugszik, melyet Nagy-országnak, Ukrajnának, Fehéroroszországnak, Georgiának, Örményországnak és Azerbajdzsan kötöttek. Oroszországtól kezdve csak része, és pedig jogilag egyenrangú része az Uniónak, melynek elnevezésében nem szerepel többé az „orosz” jelző. A föderatív alapon megszervezett Unióból bármely tagállam bármikor szabadon kiléphet és mint tagállamok, újabb államok csatlakozhatnak hozzá. Eppen egy éve annak, hogy a tagállamok önálló katonai alakulat és külképviselet-tartási jogot nyertek. A tagállamok külön katonai alakulatai természetesen a Vörös Hadseregnek szerves részét képezik.

A Szovjetunióban a nemzetiségi önkormányzatnak szokatlanul magas fokát valósul meg. Az egy nemzet-hez tartozók önmaguk intézik saját

Ma este 7 órakor kezdődik

a Magyar Népi Szövetség műsoros táncmulatsága a Diákház termében. Hósti, mérai, vistai és székely ifjusági csoportok néptáncokat mutatnak be. A Szabad Színpad színészgárdája két kabarédarabot ad elő. Külön termekben jazz-zenekar és népi tánczene. Jegyelővétel Farkas-u. 7 alatt. A tiszta jövedelmet a hazatérő székelyek segélyezésére fordítják.

ügyeiket. Önmaguk gyakorolják az államhatalmat, toleg azokban az ügyekben, melyeknek a külön nemzeti élet szempontjából különösen nagy jelentőségük van.

— A Szovjetunióban a nemzetiségi önállóság elve, mint összekapcsoló, összetartó erő jut szerephez — fejtette Buza László.

Buza László egyetemi tanár tárgyilagosan ismertette a felmerült kérdéseket. Szükséges lett volna azonban egyes társadalomtudományi vonatkozású kérdésekkel kapcsolatban hozzászólásoknak és vitának is helyet adni.

TITO nemcsak nagy katona, hanem a legnépszerűbb ember is

EGY SZERB IRÓ VALLOMÁST TESZ NÉPÉNEK MEGMENTŐJÉRŐL

Az egyik angolnyelvű moszkvai folyóiratban számunkra eddig ismeretlen részleteket találunk Tito katonai és emberi nagyságára vonatkozóan egy olyan szerb író tollából, aki környezetéhez tartozik.

Eddig katonai vonatkozásban csak az eredményeit ismertük és ebből következtelhettünk vezetői képességére, de az eddig rejtély maradt előttünk, hogy miképpen tudta magát fenntartani éveken át a szakadatlan

német támadások közepette.

Tito alapelve az állandó cselekvés. Ha egyik helyen pillanatnyilag el is vesztit néhány négyzetkilométer területet, a másik ponton ezt feltétlenül visszanyeri, mert mindig a legváratlanabb helyen támadja meg az ellenséget. Egy mellette dolgozó tábornoknak mondotta a legválságosabb pillanatban: „Nem lehet megverni egy olyan népet, mely fegyverhez nyúlt!”

Szemben a csetnikekkel — a németek ellen

Pedig a negyedik nagy német támadás alkalmával igen válságos helyzetbe került az egész Nemzeti Felszabadító Hadsereg. Az eseményeket az író így írja le:

„Közel 20.000 katonánkat kerítették be a fasiszták a Narenta folyó közelében. Tőlünk balra a németek voltak, jobbszárnyunkon az olaszok és velünk szemben a csetnikek. Az ellenség kitapogatta állásainkat és erősen bombázott a levegőből. A helyzet komollyá vált. Minden órával csak növekedtek a nehézségek. Tito fel és alá járkált sátrában. Ilyenkor szoktak nagy elhatározásai megérni. Megalkotta tervét: át kell kelni a folyón és neki kell menni a csetnikeknek, hogy kitorjúnk abból a gyűrűből, mely majdnem teljesen bezárult körülöttünk.

A terv a vezérkar előtt kivihetetlennek tűnt. Egy háromszáz méteres medrű hegyifolyó kigyózott előttünk, melynek igen meredek partjai voltak. Minden hid, vagy átkeőhely hiányzott. Tito rendíthetetlen maradt és óriási erőfeszítések árán megkezdődött az átkelés. Amikor az első egységek a parthoz közeledtek, a németek észrevették őket és bombázóport zúdítottak rájuk. Ez már estetelő volt és a nap lefelé hanyatlott. Amikor Tito értesült a veszélyeségről, egy csoport tiszttel maga is a helyszínre sietett.

A kép lesújtó volt. Halottak hevertek szétszórva, súlyos sebesülteket részesítettek első segélyben, járművek roncsai torlaszolták el az utat. A lesújtó kép mégsem tántorította el Titot tervétől. — Csak egy választásunk van! — mondotta — át kell kelni a folyón. Egész hadseregünk sorsa függ ettől!”

Óriási erőfeszítések árán átkelnek az első egységek, megtámadják a hegyi állásaikban meglapuló ellenséget és áttörnek magukat. Később a németeket, majd az olaszokat verik meg, mert evvel a haditettel már Tito kezébe ment át a kezdeményezés.

Felöltik tehát az a kérdés, hogy honnan szerezte Tito vitathatatlan vezéri képességeit?

Éjjeli menet az ellenség orra előtt

Tekintélyet mindenki elismeri, mert megérzik rajta a felsőbbrendű vezető. Ki érezték az ellenség terveinek megérzésében és ezekre mindig a leghatásosabb módon tud válaszolni.

Tájékozódó képességéről legendákat beszélnek. Egy alkalommal éjszaka vonult át törzsével a németek hegyi állásain, számára ismeretlen terepen. Vezérkari tőnöke kétségbeesett, amikor a tervet meghallotta, de megnyugodott, amikor Tito ezt lelelte:

— Majd én elvezetem önt!

„Sűrű erdőben haladtunk órákon át” — meséli az író. „A fák ágai minduntalan arcunkat surolták. Tito ment elől, mi pedig követtük. Pár órai ilyen gyaloglás után szerencsésen megérkeztünk új helyünkre, miközben az ellenség orra előtt vonultunk el.”

Tito különben gyakran változtatja főhadiszállását és legtöbbszörre elkerüli a községeket. Erdőkben ütök fel többnyire sátrát, ahol a térképeken állandóan nyilvántartja a helyzetet.

Mindig gyalog jár és ebben fáradhatatlan. Az ellenség negyedik és ötödik nagy támadása alkalmával 250 kilométert gyalogolt törzsével együtt. Természetesen csak éjjel, mert a nappali mozgást a repülőfelderítés miatt megtiltotta.

A terveket is maga dolgozza ki. Nemcsak a főhaderő, hanem a partizánok részére is. Hiszen sikerének titka éppen abban áll, hogy mesteri módon tudja összekapcsolni a rendszeres hadviselés és a partizánkodás legsikeresebb hegyi módzatait.

Emberi apróságok — nagy jellemtulajdonosságok

Tito egyszerű szürke egyenruhát hord, melyen csak az ötágu csillag és a két egymásra fektetett tábornagyi tölgyfalevél jelenti a díszet. Arc kifejezése igen határozott és energikus, de kékszürke szemei barátságosan tekintenek környezetére. Lassan beszél és nem használ semmiféle tagléitést.

Erős dohányos, de nem iszik egyáltalában. Fia a Vörös Hadseregben szolgál és vitészségeért már kapott egy szovjet kitüntetést.

A jugoszláv nép ismeri Tito rendkívüli képességeit és nagy szeretettel veszi körül. Karácsonykor nagy népünnepélyt rendeztek, melyen ő is résztvett és a falusiakkal együtt járta a kólót, a jugoszláv nemzeti táncot. A végén augs győzte vissza utasítani a sok meghívást.

Ilyen apró emberi vonások, melyek nagy szellemi értékeket rejtnek, néha sokkal elevenebben tudnak bemutatni egy embert, mint a hadijelentések sokszor száraz kifejezései.

Legjobban azonban az a kijelentése jellemzi, melyet törzséhez intézett:

— A népek bizalma van irántunk, rendületlenül hisz ügyünkben és erünkben. Meg kell ezt bocsánunk és a szerint kell élnünk.

h. k.

Február 10-én

7 órai kezdettel

Jótekonycélú bál a Kaszinóban (Bánffy-palota)

Reggelig tartó tánc, tombola, szépségverseny, hideg, meleg-büffé mérsékelt árakkal. A jótekonycélra való tekintettel mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

A készülő új tankönyvek műhelyében

Abban a gyökeres változásban, melyben középiskolánk jelenleg átmennek, az egyik legsúlyosabb kérdés éppen a tankönyvek kérdése. Az igazi nevelés középpontjában ugyan nem a tankönyv, hanem maga a tanuló áll, de a tanuló nevelésében és a tanuló egyéni munkájában az egyik igen fontos eszköz éppen a jó tankönyv. Ez az oka annak, hogy a tanszemélyzet eddigi politikai magatartásának felülvizsgálásával egyidejűleg a tankönyveket is alapos rostálásra fogták, majd az új idők szellemében, új erdélyi magyar tankönyvek szerkesztésére adtak néhány fiatal tanárnak megbízást. Uralkodó szempontjuk az volt, hogy csakis az igazi demokrácia eszményeinek megfelelő tankönyvek kerüljenek az ifjúság kezébe, vagyis ne legyen bennük még nyoma sem az osztály-, nemzeti s faji elfogultságnak, az imperializmusnak és militarizmusnak. Ugyanakkor azonban legyenek alkalmasak arra, hogy a legdemokratikusabb népi szemléletet, a nemzetiségek egymás iránti szeretetét és megbecsülését, egymás kölcsönös megismerését, a békés, alkotó munka kívánását hirdessék s a külső hatalmi terjeszkedés vágya helyett legyenek képesek a társadalom mélyreható belső átalakulásának követelését az ifjúság lelkebe oltani.

A megejtett tankönyvrostálás eredményeképpen az eddigiek egyrésze kikerült a forgalomból, ezek között az alsóosztályos magyar irodalmi, a történelmi, a német és francia olvasókönyvek nagyrésze.

Az új tankönyvek szerkesztése javában folyik, sőt nem egy a közeljövőben napvilágot is lát.

Keressük meg a szerkesztőket az értelem műhelyében, ahol a jövődől erdélyi magyar diáknemzedékeinek kovácsolják szellemi fegyvereit.

Nem száraz tankönyv, hanem érdekes olvasókönyv

Létay Lajost, Dsida Jenő lelki társát, eddig éteri, üvegfestményszerű verseiről ismertük — de lám, a megváltozott világ egyelőre szegre akasztotta finomhuru lantját s a tankönyvszerkesztés feladatát róta rá. Amikor a követte szempontokról faggatni kezdjük, siet leszögezni, hogy a könyv összeállításának érdeme felerészben Farago József kollégájáé, az I. osztályú anyag szerkesztésében pedig Kocziány László is résztvevett. Aztán elém teszi a készülő könyv előszavának kefenyomatát s rámutat néhány megállapításra. „A magyar irodalom a középiskolában nem lehet tehetégtelen tanírók szervezett felvonultatása, akik között néhány harmadnegyedrangú név jelenti a minőséget... Az olvasókönyvnek olvasnivalókat kell tartalmaznia. Ha elérjük valaha, hogy a tanuló ne csak tanuló maradjon, hanem olvasóvá is váljék s e könyvben ne tankönyvet, hanem olvasókönyvet lásson, akkor megközelítettük a legnagyobbat, ami felé törekedünk: megszerettettük az irodalmat... Nem az irodalmat kell a tanuló (néhánykor nagyon is kevésre becsült) értelmi nivójára sekélyesíteni, hanem az irodalmi nevelés által a tanuló-olvasókat kell a magyar írók világába emelni.”

— De nemcsak serdületlenek nevelése a célja a készülő könyvecskének — fordítja előszóra Létay Lajos —, egyszerűs mind a szülők, s bármily huncutul is hangzik: a tanárok épülését is szolgálja. Antológia, magát olvasat jó olvasmány akar lenni, a szó szoros értelmében s mint ilyen, némileg kísérletül, előtanulmányul szolgál a felsőbb osztályos könyvek megszerkesztéséhez.

Az első osztály anyagában megtaláljuk a honfoglalás élményének irodalmi feldolgozásait Anonymustól Arany Jánoson át Györfly Istvánig. A magyar nép foglalkozásai Veres Péter, Tamási Aron, József Attila, Illyés Gyula találóan választott műveit át érzékelhetők. Mindezt szóra-

kozlató jellegű, nemes szépirodalmi anyag szövi át, Móricz Zsigmond, Móra Ferenc és Tömörkény István művei.

A módszer a következőkben is ez: a mezőgazdaság, ipar- és kereskedelem irodalmi feldolgozásban való ismertetése, szépirodai és költői művekkel való érzékeltetése. Így vélik elérni a célt, hogy azok a magyar diákok is, akik esetleg már a harmadikból egyenesen az életbe, az ipari munkába kerülnek, vigyenek magukkal valamit a nagy nemzeti kincsből: az irodalomból.

Dózsa és Horea az iskolában

A történelemtanárok vállalkoztak talán a legnagyobb feladatra: minden osztály tananyagát leckékre osztva, röviden összefoglalják egy-egy óra anyagát és uralkodó szempontjait az ókortól egészen a VIII. osz-

A kitagadott német demokratikus irodalom rehabilitációja

Köztudomású dolog, hogy a hitleri németiség száműzte a múlt s a jelen német irodalmának tekintélyes részét. Ez a kitagadás főleg a XIX. és XX. század anyagát érintette, hisz azok a tanok és eszmék, melyekkel a hitlerizmus élet-halál harcát vívta, itt jelentkeztek s kaptak irodalmi megfogalmazást. Vajjon milyen mértékben sikerült most a szerkesztőknek ezt az elsüllyesztett irodalmat felszínre hozniok?

Utunk az új német olvasókönyv szerkesztőjéhez, Nagy Jenő dr. tanárhoz vezet, aki Nagy Géza s Mauthner Tamás közreműködésével állítja

tály új anyagáig, mely a magyar és román nép történetét Erdély története köré csoportosítva adja elő. Mindez a legszemélytelenebb, a történelmi erők munkájához hasonló, az egyént háttérbe szorító, áldozatos kollektív munkálkodással történik, melyben felekezetre való tekintet nélkül részt vesz minden kolozsvári, haladó gondolkodású történelemtanár. Denderle József szerint az új módszer állandóan szem előtt tartja a társadalmi osztályok küzdelmeit — Budai Nagy Antal, Dózsa György, Martinovics Ignác, Horea, Cloșca és Crișan méltó helyére kerül ebben az újjáértékelésben —, számbaveszi a szabadságharcok szellemi megalapozóit, figyelemmel kíséri a gazdasági tényezők történelemformáló szerepét s mindenütt erősen kidomborítja a demokráciák szerepét a népek életében. Így lesz végre a történelem valóban az élet mestere!

össze az új tanterv szerint ötödikben s nem hatodikban kezdődő német oktatás tananyagát. Szerencsén van, éppen nála találjuk Mauthner Tamást, a jeles budapesti esztétát és írókat, a demokratikus német irodalom nagykészségű szakértőjét. Kérdéseinkre Nagy Jenő dr. szövel meg:

— Az új tankönyvek két részből állanak, gyakorlati szókincset tartalmazó olvasmányokból és költői-írói szemelvényekből. Az új, a mának és a jövőnek megfelelő szempontok természetesen leginkább a VIII. osztály anyagában domborodhatnak ki,

A szakszervezeti vilá kongresszus meghívja a felszabadított országok szakszervezetét

LONDON, február 9. A szakszervezeti vilá kongresszus legutóbbi ülésén foglalkoztak Románia, Finnország, Olaszország és Bulgária szakszervezeteinek meghívásával is. Vita után úgy döntöttek, hogy a meghívást nem az illető kormányokhoz, hanem csupán a szakszervezetekhez fogják eljuttatni. Azt a kérdést azonban meg fogják vizsgálni, hogy ezeknek az országoknak képviselői csupán mint megfigyelők, vagy mint kiküldöttek szerepeljenek. A lublini kormány meghívására döntés nem

történt. Griffin angol katolikus érsek fogadta a szakszervezetek egyik csoportját, melyben a szovjet szakszervezetek tizenegy képviselője is részt vett. Az érsek hangoztatta, hogy az angol munkásmozgalom volt az, mely a szakszervezetek mozgalmát elindította és Anglia katolikusai ezt mindig őszintén támogatták. Hagsúlyozta annak a feladatnak a jelentőségét, mely a háború utáni újjáépítésben a munkásságra vár.

Egy másik gyűlésen Sir Walter

mely Goethétől Hermann Hesse-ig terjed. Ezt a beláthatatlanul gazdag materiát részben a prágai emigrációban élt modern irodalomtörténész, Mehring utmutatásai alapján fogjuk kellő jegyzeteléssel ellátni.

A szót itt Mauthner Tamás veszi át:

— Az eddig tervszerűen elhallgatott, vagy méltatlan helyre dugott demokratikus szemléletű írók közül a következők élvezhetik most újra a napot: Ferdinand Freiligrath, Georg Herwegh, Heinrich Heine, Arno Holz, Bert Brecht, Ernst Toller, Johannes R. Becher, Hermann Hesse. Egyik újító szempontunk az, hogy Heinrich Heine-nak, a Buch Der Lieder által kártékony egyoldalúsággal szalonromantikusként népszerűsített arca helyett megmutassuk a prózairó Heine harcos-szocialista arcát, aki Párisban mint Marx kebelbarátja bukkant fel, a párisi modern íróé, az első mai értelemben vett zsurnalisztáé, aki a párisi korabeli művészeti élet valóságos kovásza volt. Egyoldalúságtól azonban nincs mit tartani: ugyancsak a VIII. osztály anyaga öleli fel a világtól elvonatkoztatott nagy vizionáriusokat, Rainer Maria Rilket, Conrad Ferdinand Meyert és Hugo von Hofmannsthal, kik a forradalmár-írók realista-naturalista magatartását mindenkor a maguk felhőkön járó, éteries egyéniségével ellensúlyozták s művükkel hozzájárulnak a művészeti fejlődéshez és gazdagodáshoz.

Ezekután joggal várhatjuk a legnagyobb kíváncsisággal az új erdélyi tankönyveket. Erzésünk szerint nem kizárólagosan pedagógiai termeknek ígérkeznek, hanem — némelyikük litografáltsága ellenére is — valóságos irodalmi csemegéknek.

Jékely Zoltán

Közlemények

Közülési meghívó. A Romániai Grafikai és Rokonszakmabeli Munkások Szakszervezete február 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Gutenberg-Otthon nagytermében (Unió-utca 23.) rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Beszámoló a bukaresti szakszervezeti kongresszusról. 2. A könyvkötés és dobozgyári munkások csatlakozása a Romániai Grafikai és Rokonszakmabeli Munkások Szakszervezetéhez. 3. Indítványok, interpellációk. A megjelenés kötelező. A vezetőség.

A „BASTYA” kolozsvári szabók és rokonszakmabeliek termelő és értékesítő szövetkezete 1945. évi február hó 19. napján d. u. fél 4 órakor, a Karolina-tér 1 sz. alatt, az Ipartestület székházában rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki jelentés, az alapszabályok 2. és 6. §-ainak a cég-szöveg és a tagok belépésének feltételeire vonatkozó rendelkezései módosítása, indítványok. Kolozsvár, 1945. évi február hó 6. Igazgatóság.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete vasárnap 10 órakor nagygyűlést tart a Vasmunkásotthon nagytermében (Fejedelem-utca 17).

A CSIZMADIA IPARTÁRSULAT rendkívüli közgyűlése f. hó 11-én délelőtt 9 órakor lesz az Ipartestület székházában, Karolina-tér 9.

A lamunkások és rokonszakmabeliek közgyűlése. A lamunkások és rokonszakmabeliek szakszervezete vasárnap 10 órakor tisztújító közgyűlést tart a szakszervezet helyiségében (Karolina-tér 4.).

VIZ-ES VILLANYSZERELŐK SZAKOSZTÁLYA 12-én, hétfőn d. u. 3 órakor taggyűlést tart az Ipartestület helyiségében. Minden tagársunk megjelenését, saját érdekében, kérjük. 3310

Olajpogácsa

lakarmányozás céljára kiválóan alkalmas, kapható „VEGETOL” OLAJGYÁR, Bethlenkert-u. 33., emelet (volt Vécset-malom)

Szeretettel hívunk meg mindenkit a

Kereskedelmi Középiskolások

f. hó 10-én, szombaton este 7 órától vasárnap reggelig tartandó Báljára. Bartha M.-u. 10. Kitűnő zene. — Elsőrangú bültő

Gyáni Károly villanyszerelő.

Mindennemű villamosági munkák. Korina-u. 1. Az épülő telefonpalota mellett.

Apróhirdetések

HIRDETESI ARAIK: Apróhirdetés szavankint 60 fillér, legkisebb apróhirdetés 10 szög 6 P. Keretes hirdetés em: 1.50 P. Hírek között szavankint 1.50 P. Nyiltiler szavankint 3 P. Szög. közlemények szavankint 2 P.

Adás - vétel

- VESZÉK és eladók ócska ruhákat, fehérneműt. Rüssu, Dávid Ferenc-utca 3 szám. 3312
- ELADÓ egy jókarban lévő fel körísfaháló, virágos. Jávorbettét. Fellegvári-ut 20 szám. 3265
- KERESEK mérleget 3 kilóig, husórlógépet 8-as nagyságban. Cimeket a Bauch-üzletbe, Dózsa György-utca 2. 3256
- HASZNALT ruhát veszek és eladok. Balázs, Unió-utca 12. Új üzlet. 3297
- ELADÓ perzsaszőnyeg, börgarnitúra, harmonium. Cim a kiadóban. 3293
- PERZSASZŐNYEGET, modern fotógépet, táskagramofont, írógépet magas áron vásárol. „Libertas”, Deák Ferenc-utca 40. 3077
- ARANYAT, ezüstöt napi áron veszünk. Urbansky és Kerdő, óra- és ékszerkereskedés. Szabadság-tér 24. 3313
- JOMENETELU korcsma és fűszerüzlet belegység miatt eladó, Dónát-ut 20. 3288
- CSEREPET, deszkát és léceket (használt) vennék. Cim a kiadóban. 3319
- HASZNALT törött csülárokat, éjjeli lámpákat veszek. Cimeket leadni „Eva” műkereskedésben, főpostavál szemben. 2490
- KAPHATOK könyvszekrényeket, íróasztalokat, szekrényeket, sezzion, komódok, szőnyegek, tectmények, tükrök, szalonasztal, vitrin. Kossuth Lajos-utca 14. Kanyaro. 3314
- PERZSASZŐNYEGEKET veszek, csak privát kézből. Cim a kiadóban. 3319
- ANGORAGYAPJU és fonal eladó. Szondi-utca 28, délután negyvtől. 3308

Gazdák figyelmébe

!!

VESZÜNK

lőheremagot, lucernamagot, szarvaskerepet, baltacimot és egyéb takarmánymagvakat, valamint viktoriaborsót, expressborsót, buzát, rozsot, tengerit; utóbbi lehetőleg csövesen és az összes olajsmagvakat. Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezete Kolozsvár, Majális-utca 10.

LEONBERGI és bernáthegyi kutyakölykök eladók. Szenflélek-utca 11. (Ovár.) 3322

ROLLEICORD fényképezőgép 35 lencsével Compurral eladó. Postakert-utca 6 sz., ajtó 11. 3302

VAS viztartály, mintumozott, két köbméteres eladó. Unió-utca 10. Iroda. 3317

EGY Hartmuth-oszlopka eladó. Fogoly-utca 7. 3321

Ha szórakozni akar, jőjön az Aranypók

vendéglőbe, Unió-utca 14 sz.
Minden délután táncos tea

BABKÁVET veszek, Mócok-utca 32. OSZLOPKALYHÁT keresek megvételre. Cim a kiadóban. Gr. 40

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegblyegyet bárkinél előnyösebben vásárolok, Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 2459

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegblyegyet legmagasabb árért veszek. Horea-utca 48, első emelet 5. 3151

VESZÉK ócska ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12, Rác Sándor. 3106

VESZÉK perzsaszőnyegeket, függönyöket, terítőket, ág- és fehérneműket és egyedie kolnivizes üvegeket. Rottenberg, Timár-utca 10. 3104

VESZÉK és eladók ócska ruhákat, fehérneműt. Rüssu, Dávid Ferenc-utca 3. üzlet. 3204

ASSZONYOK FIGYELMÉBE! Tűzálló főzőedény kapható. Lusztig és Moszkovits üvegüzlet, Széchenyi-tér 29. 3214

LEGUJABB

A nyilasok meggyilkolták Szabó Dezsőt

KOLOZSVÁR, február 9. Megdöbbentő hír érkezett a Világosság szerkesztőségébe. Budapestről most érkezett utasok közlése szerint Szabó Dezsőt, az „Elsodort falu” és a „Segítség” halhatatlan íróját, Szalasi nyilaskeresztes banditái meggyilkolták. A nagy író ismert függetlenségi magatartása miatt régóta gyűlötték a németek és magyar zsoldosok, s mert a lakásán egy zsidózármazású magyar írónak adott szállást, elhurcolták lakásáról és a Rákóczi-téren kivégezték. A holttestet a lakosok a Rákóczi-téren temették el és sírjára székely fejfát állítottak.

Magyar csapatokat hurcoltak Dániába

LONDON, február 9. Dániában a németek felosztatták a „Somner” elnevezésű dán fasiszta alakulatokat és beolvastották a német hadseregbe. Egyidejűleg jelentik, hogy magyar egységeket is vittek Dániába s ezek máris összteltek a német rendőrcsapatokkal.

Hümmler a legutóbbi több magasrangú német hivatalnokot végeztetett ki. A német rádió többek közt bejelentette, hogy Bromberg elmenekült polgármesterét, rendőrönökét és a városháza több tisztviselőjét agyonlőtték, mert elhagyták helyüket. Más elmenekült tisztviselőknek megengedték, hogy „a haláltünetelés helyett veszélyes feladatokat végző egységekben szolgálhassanak és hibájukat jóvátegyék”.

IKERHÁLÓSZOBA és konyhaszekrény. Singer bőrvarrógép, mély- és sportkocsis eladók. Fecske-utca 34, ajtó 3. 3218

3-5 HOLD szántót bérbe vennék. Dévényi, Pekri-utca 20. 3241

KO. BINALI szekrény és asztal eladó. Alkony-utca 48. 3257

VESZÉK: vas- és fémmezmunkáló szerkezetet és gépet. Ertékezni Feieki Pá-utca 2 alatt, házfelügyelőnél. 3273

EGY férfi bőrkabát eladó. Szabadság-tér 6 sz., udvarban, harmadik ajtó. 3280

FINOMKIVITELŰ diófurniós hálószooba eladó. Dézsa-utca 2., asztalosnál. 3240

HARISNYASZEMFELSZEDÉST vállalkoz. Bereh-utca 9, ajtó 3. Gr. 3217

FÉMESZTERGAPADOT, fűrőgépet, esztergakéseket, szerszámocél, spirálfúrókat, gömbvasat 35-ösig, vinkivasat 50-esig, 30-as u-vasat, acélsodronyt, villanymotort 0.4-esőtől 3.5-ösig megvételre keresünk. Ajánlatokat „Videki Textilgyár” jellegre a kiadóba. Rekompensáció lehetséges. 3217

Alkalmazást keres

IRODAI munkában és pénztárkezelésben jártas, gépirást tudó nő állást keres. Cim a kiadóban. 3284

BÉRELSZÁMOLÁSBAN, OTI- és adóügyekben jártas tisztviselő 18 éves praxissal állást vállalna. „Szorgalmas” jellegre. 3309

Alkalmazást kaphat

KERESKEDELMI vállalat keres azonnalra megfizethető, jól számoló fiatalabb lányt. Kovács László-cég, Dózsa György-utca 6 szám. 3286

HENTESSEGÉDET Szamosújvárra felvesszünk. Majális-utca 10, 1. em. 3294

HOLGYFODRASZNOT, aki a szakma minden ágában periekt, egész heti foglalkoztatásra azonnali felvételre Bodor hölgyfodrasz, Hunyadi-tér 19. 3299

BEJARONOT keresek féinapra. Arpad-ut 30, üzletben. 3301

KERESKEM egy mindenleányt Pali büfébe, Malom-utca 18. Ugyanott egy modern diófurniós ekédő és koayna eladó. 2488

ARU elhelyezésére vidékre utazókat, utazónöket alkalmazunk. Kereskedelmi vállalat, Eötvös-utca 14, 1. emelet. 3315

HELYI képviselőket gazdasági és mindennemű más áru elhelyezésére és felvásárlására talvakban és városokban alkalmazunk. Kereskedelmi vállalat, Eötvös-utca 14, 1. emelet. 3318

KEPVEISELEK felállításához, meg szervezéséhez, beoktatásához szervező utazókat alkalmazunk. Kereskedelmi vállalat, Eötvös-utca 14, 1. emelet. 3315

EGY fiatal tisztviselőt felvételre. Jelentkezni 1-3-ig, Szabadság-tér 14, ajtó 4. 3491

SZÖVEITKEZETI bolikezelőt 3000 pengő kézpénzvadékkal azonnali beépésre keres a vajdakamarasi Hangya Szövetkezet. Pályázat irásban, személyi adatok és iizetési igények megjelölésével beadandó: Hangya Kirendeltség Kolozsvár, Gyuta-gyár-utca 1. 3283

Ingatlan - lakás

KERESEK központban modernül megépített 3 szobás, kertes lakást. Ugyonkőket díjazok. Cim a kiadóban. 3286

BELVAROSBA orvosi rendelőnek alkalmas 3-4 szobás lakást keresek. Cim a kiadóban. 3295

KIADO két szoba konyhaszámálattal, vagy 1 szoba, konyha összkomfortos, belvarosban. Szentegyház-ut. 6. II. 21. 3324

KERESÜNK belvárosba közel 4 szobás komfortos lakást. Cim a kiadóban. 3311

MODERN, keskeny és széles gépekkel felszerelt szövő- és nyomóüzem bérsvést, bérnyomást vállal, bármilyen fonalat kis és nagy tételben vásárol. Borsay, Villamos-ut. 11. 3262

BUTOROZOTT szobákat keresek jól fizető megbízóimnak „Express”-iroda, Dózsa György-utca 6. 3268

Különféle

GÉPIRAS, másolás, sokszorosítás, fordítások bármilyen nyelven Görög-irodában készülnek. Deák Ferenc-utca 1 szám. Városházával szemben. 3255

FELKÉREM mindazokat, akik Bindác Mihály VIII. gimn. tanuló 18 éves leventefiam hollétéről tudnak, tudósítást Kisfaludy-ut. 1. sz. alá eljuttatni sziveskedjenek. 3237

SIOVITS JENŐ felkéri azt a hölgyet, akinek felesége ruhaneműeket, valamint azokat, akiknek édesapja, Siovits Aron ingóságokat megőrzés végett átadott, sziveskedjenek ezt kossuth Lajos-ut. 23 alatti lakásán közölni. 3268

PÉCSRE utazót keresek, ki levelet elvinné díjazásért. Cim a kiadóban. 3289

SZILVAPALINKAFÖZÉST megkezdjük. Budai Nagy Antal-ut. 65. 3306

ARUSZALLITAST, költöztetéseket és mindennemű szállítást garantiáltan és szakszerűen vállalok. Berde mozes-utca 3, II. emelet. 2973

FUTAR megy Bukarestbe febr. 12-én. Megbízásokat vállalunk. „Express”-iroda, Dózsa György-utca 6. 3170

OROSZUL tanulnék. Cserébe angol, francia vagy román órát adok. Cim a kiadóban. Gr. 39

SZEMÜVEGEMET, melyet tokkal együtt csütörtökön, egyetem mozgóban a 7 órai előadás után elvesztettem, neccsületes megtaláló sziveskedjék jutalom ellenében a mozgó pénztáránál leadni. 3305

Ki tud ferjemről, Ferencz Eereac honvédrol, aki a 10/2 V. h. szakasznál utójjára Oránán volt. Kérem értesítse aggódo feleségét, lakott Nádastorok 9 alatt, jelenlegi lakásom Horea-ut 108, kettős sz. ajtó. Ferencz Ferencné. 3303

BUDAPESTRE és a felzabadult magyarországi területek helységeibe mindennemű megőrzést eszközölünk. Kereskedelmi vállalat, Eötvös-utca 14, 1. emelet. 3315

BUKAREST, Nagyvárad és Kolozsvár részére megbízásokat vállal Barna és Iarsa, Deák Ferenc-utca 49. 3320

A Városi Tisztogató Bizottság közleménye

KOLOZSVÁR, február 9. A polgármesteri hivatal mellett működő Városi Tisztogató Bizottság, dr. Konczwald Tibor, volt városi tisztiorvos ügyében hozott határozatának, a „Világosság” január 31-i számában történt lekötése kapcsán, a következő felvilágosítást teszi közzé:

Dr. Konczwald Tibort, mint volt városi tisztiorvost purifikálta a Bizottság és felmentő ítéletét január 9-én hozta meg. Hivalkozott keltetésü határozatát, közzététel végett, a Világosságnak január 19-én kézbesítette, január havi löbb más határozatával együtt. A Világosság késséssel csak január 31-i számában jelentette meg ezeket a határozatokat — köztük dr. Konczwald Tiborra vonatkozó is — jöllehet időközben, a Legfelsőbb Tisztogató Bizottság, mint felsőbb fórum, elmarasztaló ítéletét már január 20-i számában lekötölte. A Tisztogató Bizottság a felsőbb fórum későbbi döntéséről a lap közleménye után értesült, ami aztán — elsődleges bizottsági határozatunk késedelmes megjelentetése folytán — félreérthető sorrend-cserére vezetett.

A Legfelsőbb Tisztogató Bizottság ítélete ugyanis, mint későbbi keltetéssel hozott döntés, ugyanis mint felsőbb fórum határozata, elsődleges bizottsági döntésünket automatikusan megsemmisítette.

Salvan Virgil,
a Városi Tisztogató Bizottság elnöke.

Figyelmeztetés

1. A Pénzügyigazgatóság ezúton s utójjára figyelmezteti a kereskedőket, iparosokat, valamint a 200—1945-sz. főispáni végzésben elrendelt 5 százalékos rendkívüli forgalmi adó fizetésére kötelezett összes adózókat, hogy eladásaiokról (munkateljesítményeikről) vevők részére minden egyes esetben a Pénzügyigazgatóság által láttamozott tömbből vásárlási jegyet tartoznak kiadni, melynek pontosságát úgy az eladó, mint a vevő szigorú büntetés terhe mellett egyetemlegesen felelős.

2. a) Az 1945. január 20-tól járó 5 százalékos rendkívüli forgalmi adó;

b) a rendes forgalmi (fényüzési) adó;

c) az alkalmazottak kereseli adóját;

d) a kibocsátott számlák után járó 1 százalékos bélyegilletéket, valamint

e) a megállapított fejadót legkésőbb február hó 10-ig a szokásos módon az állami adóhivatalnál (Malinovszki-tér 19. sz.) büntetés terhe mellett befizetni tartoznak.

Ezen rendelkezések betartását a Pénzügyigazgatóság közgei a helyszínen fogják ellenőrizni, mely alkalommal az ellenőrző közeg által kért adatokat az adózók az ellenőrzési gyakorló tisztviselő rendelkezésére kötelesek bocsátani.

Pénzügyigazgató

Uránia Mozgó

A Népvédelmi Egyesület tulajdonában

Február 8-11-ig

Az orosz nép bosszúja

Vagy kiállítás a Szovjet-film, a partizánok életéből

EDISON

Mozgó

Pénzeken, szombaton, vasárnap és hétfőn:

DUNAPARTI RANDEVU

Fősz: Pelsőczy Irén, Pataky Jenő és Solti György. Előadások hétköznap 3 és 5, vasárnap d. e. 11, és d. u. 2, 4 és 6 órakor

Szerkeszti BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN

CHARLES BOYER és BETTE DAVIS

a főszereplői a legszebb amerikai filmnek:

Egy asszony három élete

a Select-mozgóban

Előadások kezdete: 2 és 5 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor malin

WARNER BROS-FILM